

Całkowanie numeryczne

Formuły całkowe Newtona-Cotesa

Pomysł: Zastąp skomplikowaną funkcję lub dane w tabeli za pomocą funkcji aproksymującej (interpolującej).

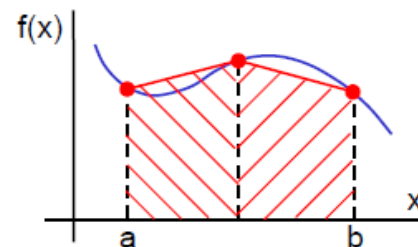
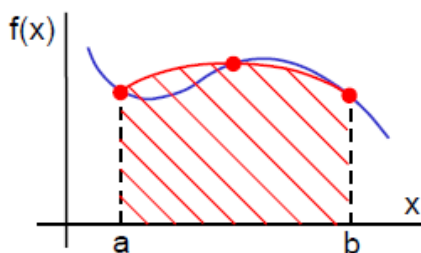
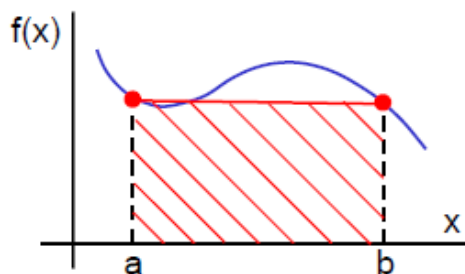
$$I = \int_a^b f(x) dx \approx \int_a^b f_n(x) dx$$

gdzie $f_n(x)$ jest wielomianem interpolującym n -tego stopnia.

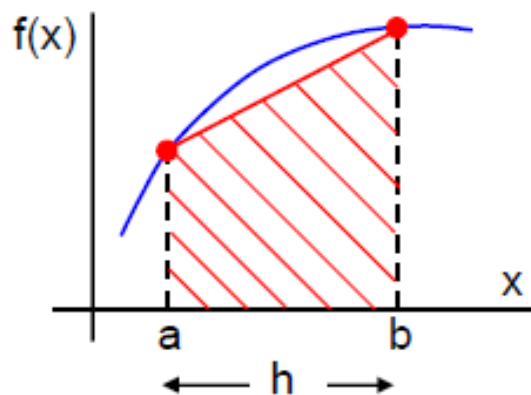
wielomian 1. stopnia

wielomian 2. stopnia

wielomian 1. stopnia (2 segmenty)

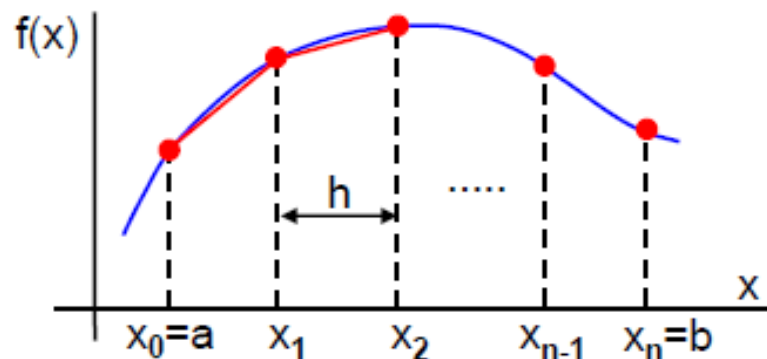

Metoda trapezów

$$I \approx \frac{f(a) + f(b)}{2} \underbrace{(b - a)}_h$$

Metoda trapezów jest dokładna dla pierwszego rzędu. Może dokładnie obliczyć całkę dla wielomianu liniowego.

Ogólnie mamy $n + 1$ punktów i n przedziałów (segmentów).

Jeśli punkty są równoodległe $h = (b-a) / n$

$$I \approx \frac{h}{2} \left[f(x_0) + 2 \sum_{i=1}^{n-1} f(x_i) + f(x_n) \right] = (b-a) \left[\frac{f(x_0) + 2 \sum_{i=1}^{n-1} f(x_i) + f(x_n)}{2n} \right]$$

Przykład 1: Oblicz całkę $f(x) = \exp(x)$ od $a = 1.5$ do $b = 2.5$, stosując regułę trapezów. Użyj kroku 0.25. Prawdziwa wartość całki to 7.700805.

$a = 1.5, b = 2.5, h = 0.25 \rightarrow$ mamy $n = 4$ przedziały.

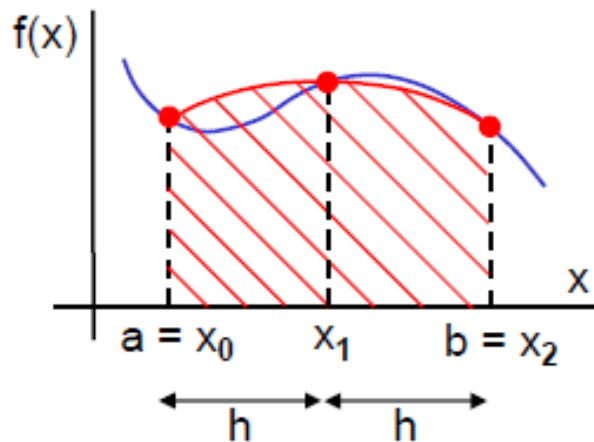
$$I \approx (b-a) \left[\frac{f(x_0) + 2 \sum_{i=1}^{n-1} f(x_i) + f(x_1)}{2n} \right] = (2.5 - 1.5) \left[\frac{e^{1.5} + 2(e^{1.75} + e^2 + e^{2.25}) + e^{2.5}}{2(4)} \right]$$

$$I \approx 7.740872, \quad E_t = -0.040067, \quad \varepsilon_t = -0.5 \%$$

Błąd formuły:

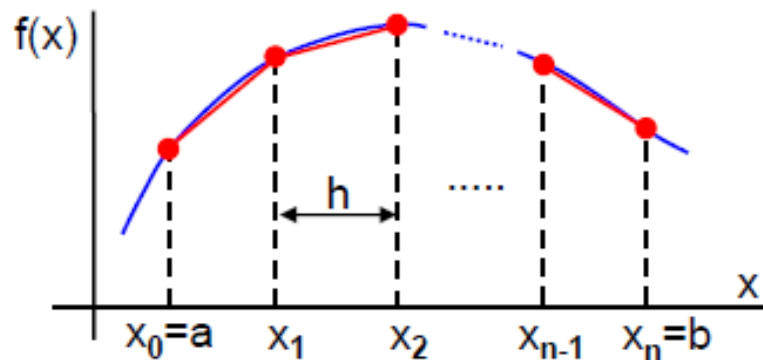
$$E_a = -\frac{(b-a)^3}{12n^2} \overline{f''(x)} = -\frac{(1.0)^3}{12(4)^2} \frac{\int_{1.5}^{2.5} f''(x) dx}{(1.0)} = -0.040108$$

Reguła 1/3 Simpsona:

$$I \approx \frac{h}{3} [f(x_0) + 4f(x_1) + f(x_2)]$$

$$I \approx (b - a) \frac{f(x_0) + 4f(x_1) + f(x_2)}{6}$$

Ogólnie mamy $n + 1$ punktów i n przedziałów.

Jeśli punkty są równoodległe $h = (b-a) / n$

Jeśli liczba punktów jest parzysta, całkowanie nie jest możliwe zgodnie z regułą 1/3 Simpsona.

$$I = \int_a^b f(x) dx = \int_{x_0}^{x_2} f(x) dx + \int_{x_2}^{x_4} f(x) dx + \dots + \int_{x_{n-2}}^{x_n} f(x) dx$$

$$I \approx \frac{h}{3} [f(x_0) + 4f(x_1) + f(x_2)] + \frac{h}{3} [f(x_2) + 4f(x_3) + f(x_4)] + \dots + \frac{h}{3} [f(x_{n-2}) + 4f(x_{n-1}) + f(x_n)]$$

$$I \approx (b-a) \left[\frac{f(x_0) + 4 \sum_{i=1,3,5}^{n-1} f(x_i) + 2 \sum_{i=2,4,6}^{n-1} f(x_i) + f(x_n)}{3n} \right] \quad E_a = -\frac{(b-a)^5}{180 n^4} \bar{f}^{(4)}(x)$$

Przykład 2: Oblicz $\int_0^{\pi} \sin(x) dx$

(a) Metoda trapezów z $n = 2$ i $n = 4$.

(b) Metoda 1/3 Simpsona z $n = 2$ i $n = 4$.

(a) Dla $n=2$, $h=\pi/2$,

$$I \approx \frac{h}{2} [f(x_0) + 2f(x_1) + f(x_2)] = \frac{\pi/2}{2} [\sin(0) + 2\sin(\pi/2) + \sin(\pi)] = \frac{\pi}{2} = 1.570796$$

$$E_a = -\frac{(b-a)^3}{12 n^2} \bar{f}''(x) = -\frac{(\pi-0)^3}{12 (2)^2} \frac{\int_0^{\pi} -\sin(x) dx}{\pi-0} = 0.411234$$

(b) For $n=4$, $h= \pi /4$,

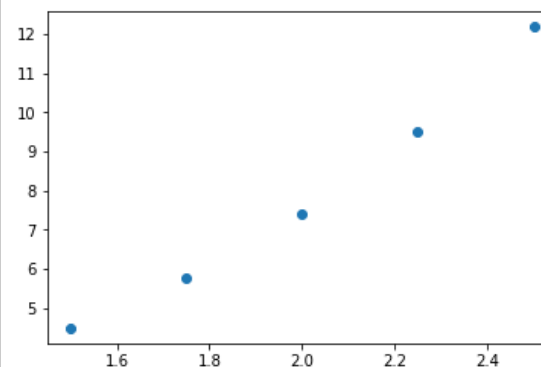
$$\begin{aligned} I &\approx \frac{h}{3} [f(x_0) + 4f(x_1) + 2f(x_2) + 4f(x_3) + f(x_4)] \\ &= \frac{\pi/4}{2} [\sin(0) + 4\sin(\pi/4) + 2\sin(\pi/2) + 4\sin(3\pi/4) + \sin(\pi)] = 2.004560 \end{aligned}$$

$$E_a = -\frac{(b-a)^5}{180 n^4} \bar{f}^{(4)}(x) = -\frac{(\pi-0)^5}{180 (4)^4} \frac{\int_0^\pi \sin(x) dx}{\pi-0} = 0.004228$$

Python – obliczenie całki metodą trapezów

```
1 import numpy as np
2 import matplotlib.pyplot as plt
3 #from scipy import integrate
4
5
6 a=1.5
7 b=2.5
8 h=0.25
9
10 xnew = np.arange(a, b+h, h)
11 ynew = np.exp(xnew)
12
13 calka=np.trapz(ynew, x=xnew)
14 calka1=np.exp(b)-np.exp(a)
15
16 plt.plot(xnew, ynew, 'o')
17
18 print('dokładna=',calka1)
19 print('przybliżona=',calka)
```

```
In [26]: runfile('C:/Users/u46/.spyder-py3/całka.py', wdir='C:/
Users/u46/.spyder-py3')
dokładna= 7.70080489037
przybliżona= 7.7408715317
```



```
In [27]:
```